

Jó ha tudjuk - gyorsajtás szolgálatban

Még a Rendőrségi Érdekegyeztető Tanács (RÉT) februári ülésén szakszervezetünk kezdeményezte, hogy a szolgálati érdekből történő gyorsajtások miatt kiszabott közigazgatási bírságot a Rendőrség vállalja át, mivel annak a dolgozóra történő telepítését egyértelműen méltánytalannak tartjuk. A kezdeményezésünk kapcsán közölt ORFK válasz szerint is, amennyiben a rendőr a kiadott utasítás végrehajtása, parancs teljesítése közben a számára meghatározottak szerint jár el, illetve olyan módon végzi szolgálati feladatát, melyet az adott - esetleges előre nem várt - körülmények megköveteltek, abban az esetben felelőssége a végrehajtás módjára vonatkozóan főszabályként nem állapítható meg.

A februári RÉT ülés óta szakszervezetünk konkrét esetekről is értesült, melyeknél az ORFK válaszban foglaltakkal ellentétben, a szolgálati érdek ellenére a kollégákra hárult a közigazgatási bírság megfizetésének terhe. Emiatt a téma ismételt napirendre tűzését kezdeményeztük, melynek eredményeként a májusi soros RÉT ülés keretében az ORFK Jogi Főosztálya írásos állásfoglalást adott ki a kérdéskört illetően.

A munkáltatói állásfoglalás szerint a vonatkozó jogszabályok alapján még a bírság befizetését megelőzően lehetőség van annak tisztázására, hogy a szolgálati gépjárművel történt, az objektív felelősség alá tartozó szabályszegés elkövetésére a szolgálati feladatokkal összefüggő indokolt okból került-e sor, vagy ennek hiányában az állomány tagját terheli a felelősség. Mivel a gyorsajtást érintően hozott első ügydöntő határozat minden esetben az üzembentartó felelősségének megállapításáról rendelkezik, ezért a szolgálati gépjárművel elkövetett szabályszegés miatt kiszabott bírságról rendelkező határozat üzembentartó rendőri szervhez történő megérkezését követően a szerv megvizsgálhatja, hogy a menetlevélben szereplő személy milyen körülmények között követte el a bírság alapjául szolgáló szabályszegést.

A vizsgálat alapján pedig az alábbi döntések hozhatók:

a) amennyiben a szabályszegés a szolgálat ellátásával összefüggésben nem volt indokolt, úgy az érintett rendőrt fel kell szólítani az üzembentartó mentesüléséhez szükséges - jogszabály szerinti - nyilatkozat kitöltésére. Ebben így sor kerül az állomány gépjárművet használó tagja adatainak megadására, és ezt követően az eljáró közigazgatási hatóság az érintett járműhasználót kötelezi a bírság befizetésére;

b) ha a szabályszegésre szakmai szempontból indokolatlanul kerül sor, de a nyilatkozatot az érintett önként nem írja alá, akkor az üzembentartó rendőri szerv nem képes eleget tenni a mentesüléshez szükséges törvényi feltételeknek, így kénytelen viselni a bírságot, azonban a kifizetett összeg megtérítését követelheti a kártérítési eljárás általános szabályai szerint az érintett személytől;

c) ha a szabályszegésre megkülönböztető jelzés használata mellett került sor, ezért nem is került sor az objektív felelősséget megalapozó KRESZ szabályszegésre, akkor erről kell tájékoztatni a közigazgatási hatóságot;

d) amennyiben a szabályszegésre előjárói utasításra került sor, vagy az szakmailag kétség kívül szükséges volt a szolgálati feladat ellátásához, úgy a Rendőrség fizeti ki a bírságot (ebben az esetben nem is közli a járműhasználójának adatait).

A szolgálat során elkövetett gyorsajtás tekintetében tehát két fontos tényező érdemel kiemelés. Az első és legfontosabb véleményem szerint a menetlevél folyamatos és pontos vezetése, melyben a kapott parancsnoki utasítások is feltüntethetők, így utóbb könnyebb a vétlenség bizonyítása. Fontos továbbá, hogy az üzembentartó mentesülését eredményező nyilatkozat kitöltésére csak akkor kerüljön sor, ha a gyorsajtásért fennálló felelősségét a kolléga elismeri.

dr. Varga Marianna jogász